

НОВИНА

ч. 2 (6)

ЧЕРВЕНЬ

1950

В табори

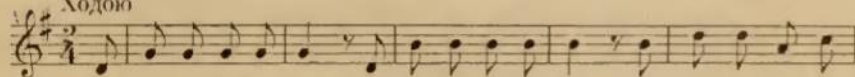
В путь — дорогу!
В путь — дорогу!
Вирушаймо в табори,
Аж до серця золотого,
До осінньої пори.

А. Барто

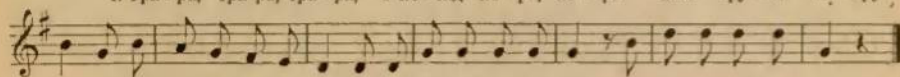

В ПОХІД!

Ходю

1. Тра - ра, тра - ра, тра - ра, в по - хід по - ра, по - ра. Вже тру - би за - тру -

бі - ли і ба - ра - ба - ши би - ли. Тра - ра, тра - ра, тра - ра, в по - хід по - ра, по - ра.

2. Тра-ра! тра-ра! тра-ра!
В похід пора, пора!
Вже пісень заспівали
І всі вряд поставали.
Тра-ра, тра-ра, тра-ра!
В похід пора, пора!

Сестричка Ада розповідає:

Про малого паровозика „Чух-чух“

Двигун несе паровозика

Маленький паровозик народився у великій фабричній галі. Його батьком був великий механічний Варстат, а його мамою — велика Монтаживня, що мала гарний скляний дах. Коли дядько Двигун переніс паровозика з Монтаживні до тітки Лякерні, всі паровози, що стояли в монтаживні, почали з нього насміхатися:

— Що це за такий паровіз, що його несе двигун, як звичайне паровозе коло. А вслід за паровозами почали глузувати всі машини та всі візочки, що стояли на рейках.

Прикро було паровозикові слухати цих насміхів. І він засумував. Та в тітки Лякерні червоний і чорний Лякер потішили його:

— Як ми тебе помалюємо, то аж тоді всі побачать, який ти гарний.

І справді дістав маленький паровозик від тітки Лякерні чудові подарунки: чорний плащик і червоні колеса та червоний капелюх — комин.

— Дивіться, дивіться — говорили великі паровози, що стояли в тітки Лякерні. — Цей паровозик — найкращий за всіх, що знаходяться в нашій фабриці.

І зашипіли так сильно, що вістка блискавкою розійшлася по монтаживні та по всій фабриці.

Тоді горда мама-Монтаживня сказала:

— Тепер ми мусимо справити нашому Паровозикові хри-

стини. — І загула всіма машинами, щоб подати до відома всім про христини малого паровозика. Тато паровозика сказав:

— Нехай маленький паровозик називається: „Чух-чух“.

А мама-хрищена Кузня на знак згоди надулася, зашпиліла і викинула зі себе багато іскорок на славу малого паровозика.

— Добре, добре, хай носить назву „Чух-чух“ — загудів хрищений батько Комин чорний і випустив через свій отвір велику смугу темного диму на честь маленького паровозика.

А тимчасом наш паровозик стояв в тітки Лякерні і чекав, коли прийде час його проби.

За декілька днів ворота фабричних мурів відкрилися перед малим паровозиком. Перед ним розляглося поле та зелена лука, а там далі ліс. Бічними рейками повели його до головних, широких, переставили його на великий відкритий вантажний вагон довгого поїзду, який тягли два великі паровози. І поїхали.

Ранком, як тільки паровозик прокинувся, побачив невеличку станцію, а ген-ген у далині високі гори.

Не витерпів та запитав машиніста: „Що це за гори?“.

— Це гори Карпати — відповів машиніст. — Ми тудою їздитимемо.

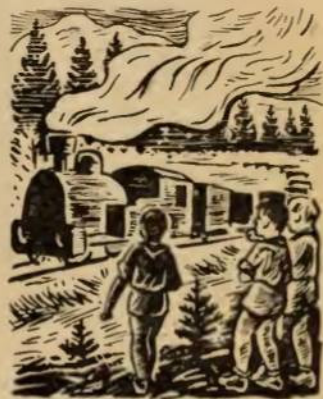
Малого паровозика зняли з вагона на станції Брошнів, наложили на рейки. Якже ж міцно станув на них своїми малими червоними коліщатами, хоч і вузькі вони були. Коли накормили паровозика та дали пити, свиснув з радості, що він їздитиме, що він також так працюватиме, як і великі паровози. А вони почали жаліти, що не можна їм поїхати в гори. Тоді обіцяв їм паровозик приїздити часто до них та розповідати про те все, що діється там у горах, а вони розповідатимуть йому про те, що діється в долах.

До паровозика прикріпили декілька малих вагонів. І він ждав...

З вагонів великого поїзду, що саме заїхав на станцію, вибігли малі хлопці в капелюхах з широкими крисами, з палицями, наплечниками на спині, і побігли прямо до паровозика. Уважно приглянулися до нього і говорили з захопленням:

— Який же він гарний. Він возитиме нас до табору.

І всі вони, а були це пластуни та новаки, посідали на вагоніки. Малий паровозик зашипів. Машиніст докинув ще вуглевої

Новаки подивляють паровозика

кашки. Паровозик зашумів і поїзд рушив. Коліщата почали котитися швидше й швидше, а паровозик вряди-годи вигукував своє прізвисьце: „Чух-чух“. Пластуни голосно розмовляли, а пізніше заспівали:

Пусти мене, мамо, до табору,
До сонця, до волі, до простору —
Пусти мене, мати, з Пластом мандрувати,
З Пластом мандрувати до табору.

У половині дороги зупинився паровозик над потічком, щоб напитися з потічка водички. Знову почали котитися коліщата паровозика по рейках, що змією вилися між горами понад річкою Лімницею. Коло кам'янистої кручі зупинився паровозик. Тоді в один голос всі закричали: „Сокіл! Наш Сокіл!“

Пластуни пови-скакували з возів, попрощалися з паровозиком та пішли стежинкою вгору. А він поїхав далі, повіз маленьких пластуноваків до Остодору на табір.

І кожного разу потім, коли малий паровозик переїжджав попри Остодір, новачки виходили зі своїх приміщень, вимахували руками, не забували про нього. Він був добрий для них і часто привозив листи від батьків.

Як закінчився табір, він приїхав знову по новачків, щоб забрати їх з Остодору. Повіз їх до Брошнева, до великих рейок, кудю їздили великі паровози з великими вагонами. Звідси роз'їздилися таборовики до своїх батьківських хат, щоб далі продовжувати навчання.

Вони щиро прощалися з маленьким паровозиком, обіцяючи знову на черговий рік приїхати.

—До побачення! Не забувайте!—відповідав паровозик зі сумом.

І так щороку малий паровозик возив юнаків. Його червоні черевички вже дуже забруднилися, а капелюх почорнів від диму, потріскав його оксамитний плащик, але паровозик ніколи не перестав бути малим коханим паровозиком „Чух-чух“ для пластунів та новачків, що їздили в табори на Сокіл чи Остодір.

*Станція Підлюте в Карпатах з паровозиком,
що привіз з гір дерево*

Чорнокнижник з Чорногори

(теренова гра)

— Хлопці — сказав ватажок Довбуш, коли зібрав нас до круга на соняшній поляні недалеко Скиту Манявського — в борах Чорногори живе мудрець-Чорнокнижник. Хочу порадитись його, як мені врятувати легіня Миколу з рук поганців. Та дістатися до Чорнокнижника нелегко. Його бережуть чотири злощі собаки. Я підведу вас під Чорногору. Кожний з вас старатиметься добитися до Чорнокнижника й переказати йому моє запитання. Скільки вас є? —

Остодір, новацька оселя

знаки, тому хай будуть у вас відкриті очі, тому, що в лісі, хай будуть чуйні ваші вуха.

— Готові?

— Так!

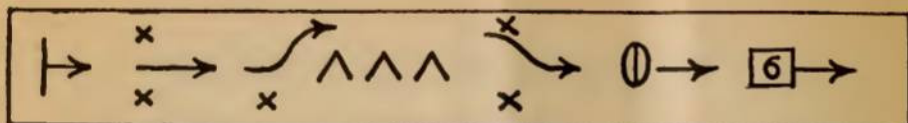
„Тра-ра, тра-ра, тра-ра“ — залунала пісня, і група хлопців покинула місце збірки. Очі кожного з них швидко перескакували з предмета на предмет, з дерева на дерево.

— Є! — сказав півголосом Петрусь до Довбуша. — Перший знак — стрілка з камінців, що вказує шлях проти течії потоку.

А потім хлопці знайшли багато інших знаків (див. стор. 6).

— У чотирьох місцях цієї поляни — пояснив Довбуш — знаходяться леговища 4 собак, що бережуть печери. Треба пройти поміж цими собаками, добитися до цього скупчення дерев, у якому собаки вже нікого не кусають, знайти Чорнокнижника, передати йому запитання, які по черзі кожному даватиму. Нікому не вільно розповідати цих питань, навіть

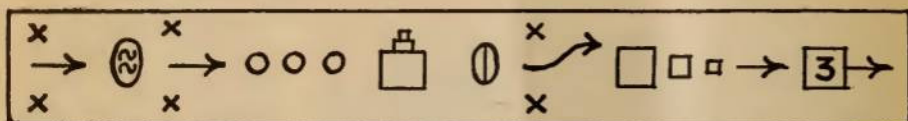
— Дванадцять! —
— Гаразд! Зараз виходимо. До печери цього мудреця можна дістатися лише за знаками. Кожний з вас шукатиме знаків на землі, на деревах, на каменях тощо. Ти, Івасю, будеш зазначувати на цьому клаптику панеру помічені знаки. Новаки, подорозі зустрічатимете різні

ОЩ ясолатс
олок огоратс
абуг — 9
вікорк исдівз

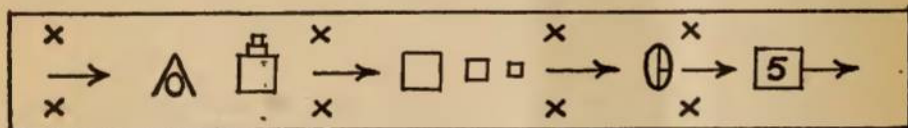
перший лист

Ідіть дальше
й обережно. Уб
довкрузи й бистр
ся до лісового шум
жаємося до місц
Чорнокнижник із

дуже спокійно
ажно дивіться
до прислухуйте
чу. Ми збли
я, де живе
чорногори.

другий лист

ЗГОк, ів зг'д ільн п' де ь зн д ш
пе ру " , н ниж ка, з хов ну
в густ ,у скуп енні де ев, я е окр =
п л, н вкр а т -т -т м кущ '.

третій лист

своїм товаришам. Якщо передаси їх в такому порядку, як я сказав, дістанеш відповідь. Інакше мусітимеш вертатися до мене. Всіх тих, що виходять, собаки не займають. Вкушені собакою також повертаються до мене.

Ватажок покликав кожного по черзі до себе і шептав щось до вуха. Я також підійшов до нього, дістав запитання, повторив його й відійшов. Хлопці розійшлися в різні сторони. Чуйними кроками пішли ми шукати печери.

Полянка... куці... напади собак... повзання... врешті в печері... Чорнокнижник на кріслатому, густому дереві... товариш, що забув сказати два слова й мусів вертатися... передавання з острахом запитання Довбуша: „Чи довго маю чекати на них?“ — відповідь Чорнокнижника: „Завтра рано коло скелі шуму“... збірка... поворот — цього я ніколи не забуду.

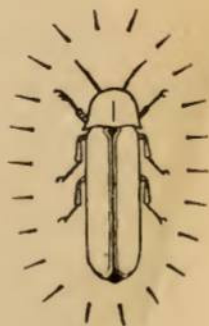
На попередній сторінці подані знаки, за якими йдучи, знайшли новаки перший лист. Прочитавши листа, прийшли до пня, під яким найшли шкіру вука. Згодом пайшли другий лист, а там і третій. Відчитай знаки і листи, а знатимеш, як ішли легіни з Довбушем у Чорногору.

Святойванські вогники

Коли в липневі дні стоятимеш у таборі на стійці й побачиш, що перед тобою блимають вогники, які то ясніють, то гаснуть, щоб знов ярким, зелено-синім світлом зажеврили й зникнути перед тобою чи в далині — не лякайся. Це святойванські вогники виводять свої дивовижні гри. Вдасться тобі зловити цей вогник до руки — здивований побачиш сіро-бронзового жучка, 8—10 міліметрів завдовжки. Здивування твоє зросте, коли ти усвідомиш собі, що це світло тебе не гріє. Воно холодне. Походить від „світячих органів“, тобто від біло-жовтих ілямок на двох черевних перстнях жучка. Літаючий жучок — це самець. Самичка дещо довша, без крил і подібна радше до червячка. Тому і звуть її світячим червячком.

Жучків звуть у нас святойванськими вогниками тому, що вони виводять свої чудні хороводи приблизно в часі коло св. Івана, тобто 7. липня.

Чи ти, новаче, повіриш, що цей малий жучок заставив тепер людей роздумувати, як одержати холодне світло. Може кому з вас пощастить це зробити.

Жучок
(побільшений)

„Козак і юнак“ дістали
новацьку відзнаку

Л і ч и л н а

Раз, два, три,

Я і ти,

Я козак,

Ти юнак,

Я ловець,

Ти стрілець.

Ж а й в о р о н о к

(легенда)

Це було давним-давно. Це було ще тоді, коли землю покривали густі ліси, великі озера та ріки. Трава росла тоді вища за людину на коні. Безліч звірят було по лісах і степах, а в повітрі літали великі птахи-хижаки. Але не співучі. Співучих птиць тоді ще не було. Людина вже мала присвоєного вола, знала дерев'яний плуг, вміла орати землю і сіяти зерно на хліб.

Була весна. Раннім ранком, ще заки сонце показалось над обрієм, вишов плугатар у поле орати. Кругом, куди не глянь, тільки степ та степ. Гнітюча мовчанка налягла на нього, і навіть вітер нічим не ворушив. Повільно і тяжко ступав плугатар за плугом. Вже сонце геть підбилося вгору, а там стало котитись до заходу, а він все ще орав та орав. Рясний піт виступив на його обличчі, коли спинився на хвилинку відпочити, і здавалося, що він так і застиг у німому мовчанні.

В той час здалека стала наблизатись якась постать. Зразу тільки маленька цяточка показалаась на обрії, а дедалі росла, росла, і вкінці перед плугатарем зупинився, увесь покритий пилом, якийсь незнаний мандрівник.

„Щастя Боже!“ — почувось у тиші. Привітання, що його скрізь знають на нашій Батьківщині.

Та не відповів йому плугатар. У думках своїх не чув. „Чому мовчиш, чому додолу схилив ти свою голову, а на обличчі твоєму не видно усмішки?“ — лагідно й тихо запитав ман-

Мирилна

Мир — миром,
пирого з сиром,
вареники в маслі,
ми, дружечки
красні, —
поцілуймося.

„Дружечки“ вертаються з молоком

дрівник. Аж тоді плугатар стрепенується, поглянув на мандрівника, а усвідомивши собі його питання, став говорити.

Його журлива мова була наріканням на самотність у полі, на важку, глибоку тишу.

„Скажи, як мені не сумувати, коли тихо кругом, мов у домовині“? — сказав він.

Мовчки вислухав мандрівник журливу мову плугатара, а коли той скінчив, таксамо мовчки схилився до землі, підняв грудку чорнозему і підкинув вгору. І глянь! З грудки землі стрілою пурхнула під синє небо маленька сіра пташка, заливаючись щебетом-співом.

Здавалося, що сонце ясніше засяло над степом, що під подихом вітру, на привіт радісній, співучій пташці, заговорили-зашептали буйні степові трави.

Обличчя плугатара розпогодилося. Усмішка, широка усмішка радості появилася на ньому, і він, неначе спало з його плечей щось важке, що давило його немилосердно додолу, випрямився. Він вже більше не був сам. Тиша зникла. Поле заговорило співом дивної пташки.

І глянув плугатар у сторону дивного мандрівника, щоб подякувати йому за отаке диво, та мандрівника вже не було. Не видно було його і на обрії кругом так далеко, як зір сягає, хоч перед хвилиною стояв ще тут, біля плугатара. Зник.

Чи знаєте, хто був тим мандрівником і як звалася та пташка?

Тим мандрівником був сам Господь Бог, а тою пташкою, першою співучою пташкою — був жайворонок.

З оповідань бабусі переповів

ст. п.л. П'єр

Казка про вітер

Чи знаєте ви, мої новацькі подруги та друзі, що воно значить, коли нараз повіє вітер кудись з далека-далека? Чи знаєте, що значить, коли він порушить гіллям дерева, що біля вашого віконця, коли, здається, щось тихо шепоче-промовляє до вас? Не знаєте? То я вам розповім:

Далеко, далеко, за глибокими морями, за високими горами, стояла на високій скелі мурована в'язниця. Тихо довкруги там було та сумно; не співали пташки, не цвіли квіти, не світило Боже сонечко. Тільки із темної-глибокої в'язниці важке ридання доносилося. Бо в тій в'язниці вороги люті-прелюті вже давно замкнули нашу Україну. Її білі руки почорніли від важких кайданів, біле личко померкло від горя, а ясні колись очі щодня гіркими сльозами вмивалися.

І тужила Вона і ридала за своїми вільними, зеленими степами, за голубими ріками, за веселими селами та за хлопцями і дівчатами, що на вулиці співають, гагілки виводять.

І плакала Вона, та нікому було її потішити, бо вороги люті-прелюті поставили грізну сторожу біля в'язниці, щоб ніхто з людей не зайшов туди.

Аж одного ранку прилетів під її в'язницю Буйний Вітер. Прилетів, сів на закратованому віконці та й каже:

— Не плач, Україно! Я — Вітер Легкокрил; всюди літаю, все знаю, та ніхто мене ні спинити, ні схопити не може. Скажи — що мені зробити, щоб висушити Твої сльози, щоб давню усмішку на біле личко Твоє привернути?

І каже йому Україна:

— Полети ж, Вітре-Легкокриле, на мою землю. Поглянь, чи зеленіють ще мої вільні степи, чи течуть ще мої голубі ріки, чи стоять ще мої веселі села?

І полетів, пошумів Вітер Буйний. Та сумний-невеселий повернувся та й каже:

— Степи Твої, Україно, тисячами копит столочені, тисячами стрілен поорані; ріки Твої голубі краскою крови закрасилися. А села Твої веселі — попалені, поруйновані.

І заплакала Україна гірко і сказала:

— Полети ж, Вітре-Легкокриле, на мою землю та поглянь, чи співають там на вулицях мої сини та дочки, чи виводять гагілки?

— І полетів, пошумів Вітер Буйний. Прилетів, сів на закратоване віконце та й каже:

— Сини Твої та дочки, Україно, не співають на вулицях, не гагілки виводять, а по густих лісах-борах із ворогами Твоїми лютими-прелютими важкі-криваві бої ведуть. Не пісні їх гомонять, а скоростріли по лісах торохкочуть, не гагілки виводять, а з завзяттям великим на сильнішого за себе во-

рога наступають. А багато з них кудись пропало; кажуть — лиха доля по цілому світі їх розкидала.

І вміхнулася Україна до тих, що по лісах густих-дрімучих. І блідими устами своє матірнє благословення їм прошепотіла. І сказала вона Вітрові-Легкокрилові:

— Лети ж, Вітре-Легкокриле, по всьому світу — шукай моїх синів та дочок розгублених. Розкажи їм, як важко я страждаю. Розкажи, як брати їх та сестри за мене борються. І коли побачиш, що забули вони мене убогу, що дорожчою стала їм багата чужина, то впадь на них страшною бурею та винищи тих, що мене в горю-біді забули. Коли ж побачиш, що не забули мене мої діти на чужині, що моє слово, моя пісня в них на устах, що мій прапор у них — святощі найбільші, а моя воля — їхня мета, то присядь на їх віконці, заворуш гілля на дереві і шепни їм тихо-тихесенько:

— Готуйтеся визволяти вашу Україну! Кріпите сили свої, щоб ворога прелютотого побороти, щоб знов степи її зазеленіли, ріки заголубіли, села забіліли і щоб усі разом — ті, що по лісах, і ті, що на чужині — воскресну пісню заспівали!

І полетів, пошумів Вітер Буйний світами...

Чи вже знаєте тепер, українські новачки, ви — розкинені по цілому далекому світі, що значить, коли вітер кудись із далека-далека повіє, гіллям дерева при вашому віконці поворушить та щось тихо шепоче-проморгляє до вас?

Лисичка-Сестричка

Н І Ж

Ніж — необхідна складова частина виряду новька.

Ніж складається з ручки і леза. Один бік леза зветься хребтом, а другий, острій — вістрям.

Особливості доброго ножа: середня величина, тверда, не крихка сталь, вигідна ручка (з маси, дерева чи кости), щоб не давила на руді мозолів, — відповідне відношення тягару ручки до тягару леза. Коли поставиш ніж на палець в тій місці, де ручка стикається з лезом, то ніж тримається в рівновазі на пальці і не падає. Ніж зберегати слід у піхві, найкраще в шкіряній, яку новак сам собі зробив.

Новак вміє обходитись з ножем, тобто користуватися ним та берегти його. Тому вживає ножа до того, до чого він призначений. Стругає від себе, а не до себе, бо може порізатись. Уважає, щоб ніж не пошкодився. Тому не вдаряє вістрям по залізі чи камені, не рубає дротів і костей, не вкладає до вогню. Взагалі вважає, щоб вістря було завжди гостре. Новак не вживає ножа для пошкодження дерев чи карбування шкільних лавок і взагалі мебелі. Береже його від вогкості, не залишає на вогкій землі чи в траві. Брудного ножа не вкладає до піхви. Носить ніж в піхві на поясі по лівій стороні або ззаду.

Новак вміє нагострити ножа (на м'якому брусі чи точилі, тягнути ніж по камені під кутом 25°).

так не роби!

Старий Орел пише:

Орлині діти!

Із свого гнізда я бачу вас у долині. Одні з вас підготовляються до таборів, другі з наплечником на спині, з ножем при боці йдуть на стрічу, а деякі з вас вже навіть стоять на стійці з довгою палицею в руках і з свиставкою на грудях.

Я радий, що ви таборусте, і кличу всіх тих, що вдома залишилися: Якщо маєте змогу, їдьте у табори, ідьте на стрічі!

Розповім вам, як я візвав два рої поваків: „Соколят“ із 19. гнізда з Діллінґену та „Рисів“ зі Штуттґарту до участі в міжнародній стрічі поваків. Вони послухали мене, і я повів їх на Піскову Гору коло Авґсбурґа, де наші орлині діти зустрілися з поваками: Естонії, Литви, Мадярщини, Польщі та Росії. Дня 2. червня 1948 р. в год. 12 на гасло вибігли всі поваки з шатер і стали на лісовій поляні до круга Великої Ради. Наказ. Прапори знялися вгору. Велично маяв блакитно-жовтий прапор на тлі могутнього дуба. Стрічу відкрито.

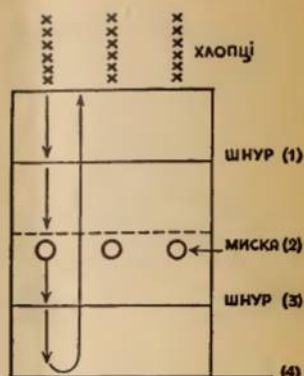
По обіді почалася велика гра поваків шуканням карток з буквами, розкинених у визначеній частині лісу. Кожний повак старався якнайскорше знайти 8 букв, які разом мали дати назву міста „Авґсбурґ“.

Та цікавіші були змагання роїв в обиранні картоплі: хто краще? Що це значить? Напевно — хто більше! Поспішно відпадала груба лупина картоплин. Швидко наповнилася посуда картоплями. Ми напевно добудемо нагороду! О, лихо... Перше розчарування. Нас навіть не відмітили. Вияснилося, що наші поваки зле зрозуміли це „хто краще?“ Треба було обирати: швидко, тонко й чисто. Перша проба не пощастила. Щастя завітало до нас на ватрі. Наші виступи принесли нам признання.

Чорним рядом накрила нас ніч у шатрах. Та не на довго. Сонячні ранні промені прогнали непривітну темряву. Дзвінкий голос свиставки поставив нас на ноги. Табір ожив. Ранній перегляд приніс нам черговий успіх: „Соколят“ відмічено за порядок та чистоту.

В 10 год. опустів табір. Тут і там у лісі можна було зустріти повацькі рої, що брали участь у новацькому змагу. Йшли за слідами по визначеній дорозі, на якій треба було виконати декілька завдань. Перше — не легко прийшлося зробити: поскладати витинанку (козел). Вже легше було розно-

вісти про те, що нарисоване на картці паперу. „Рисям“ удалося скоро виконати перше і друге завдання, і вони пішли в дальшу дорогу. Подорожі нарисували козла, не перелякалися поліциста, що вискочив із кущів і запитав, що роблять у чужому лісі, скоро зробили батіг, зав'язавши швидко декілька вузлів, і принесли чимало рослин, що їх коза любить їсти. — У цьому змагу „Рисі“ зайняли четверте місце. Перше місце добув рій новаків — малярів.

Чимало хвилювання принесли чергові змагання роїв. Гра полягала в тому, щоб вправно перескочити через мотуз (1), кинути шишку до миски (2), перенести попід мотуз (3) шишку на ложці, яку треба було держати в зубах, донести її до кінця поля гри, кинути її й побігти назад до роя, перескакувати мотузи й діткненням руки дати змогу черговому змагунів виконувати завдання. Наші „Соколята“, хоч ростом невеликі, добули третє місце. Перше зайняли литовці.

Коли сумерк почав прокрадатися по лісі, всі новаки засіли у крузі біля вогнища. Наші новаки вдало заспівали пісню та завели груповий танок: Вітряк. На різних мовах неслися пісні, відбувались хоровади, гри тощо.

На закінчення стрічі, в поведілок вранці відбулася ще завзята боротьба диких племен, що зустрілися під час своїх мандрівок в одному просторому лісі.

Я розповів вам про міжнародню стрічу новаків. Сподіюсь, що ви розкажете мені про ваші табори, стрічі...

Я обіцяв вам виявити автора першого листа від Вас до мене. Його написав рій „Яструб“ гнізда новаків у Ляндеку (Австрія). Думаю, що ви вже склали першу пробу й обіцянку й вітаю вас у великому крузі орлиних дітей як справжніх його членів.

А тепер написав до мене аж з Нової Зеландії новак Ляндецьких Зайців Любомир Ковальчук, який розповідає новозеландським новакам про Україну і про Пласт. Він вітає всіх новаків, юнаків і пластунів. Також новацький рій „Сокіл“ з Понта Гросса у Бразилії прислав ГПС святочні побажання.

Бажаю всім вам щасливого новакування і чекаю від вас вісток. Я радо читатиму ваші листи, пишть багато, пишть так, як умієте.

Готуйсь!

Старий Орел

В'язання снопів

(гра)

Новаки вибігли з домівки на майдан, поділилися на дві рівні групи й стали в дві лави проти себе. Кожна група порядково почислена, а кожний новак даної групи запам'ятав своє число.

— Зараз скажу вам якесь число, нпр. 5 — пояеняв гру братчик. — Воно означатиме, скільки стеблин буде в снопі. Тоді кожних 5 новаків кожної групи якнайшвидше стають до вузенького кола й держаться за руки. Коли в групах буде нпр., 18 новаків, тоді три останні новаки з групи, тобто 16-ий 17-ий та 18-ий, стоять на своєму місці і не в'яжуть снопів Зрозуміли?

— Зрозуміли! — викрикнули новаки.

— А тепер попробуємо! Увага! Шість!

Новаки заметушилися. Почали в'язати снопи. Тут одного не стає, там один забагато

— Є! — викрикнула врешті перша група. І справді—шість новаків стояло вже в крузі.

— Новаки, — завважив братчик — для кожної групи важливе, щоб не лиш один, а всі снопи були якнайскоріше зв'язані. Тоді група здобуває точку. Так, це був лише пробний раз. А тепер уже числитимуться точки. Обидві групи змагаються за перше місце! Увага! Дев'ять!

І так декілька разів в'язались і розв'язувались снопи. Виграла друга група в відношенні 3:2.

П о д у м а й

(Відадки цих загадок знайдете в наступному числі)

ЩО ТО ЗА РОДИНА?

„Ой ви, діти-квіти наші,
Наварю вам горщик каші,
Поїсте ви до смаку.“ —
Мовить баба у кутку.
„Я щедруха, я гладуха;
В мене донечка красуха,
Кучерявенький сенок,
Як той сизий голубок.

Я морозу не боюся
І хто мерзне — я сміюся:
Бабу гріє не кожух,
А веселий, теплий дух.
Біля мене всі товчуться —
І веселі дітки в'ються,
І старесенький дідок,
Тут Мурлика — наш коток“.

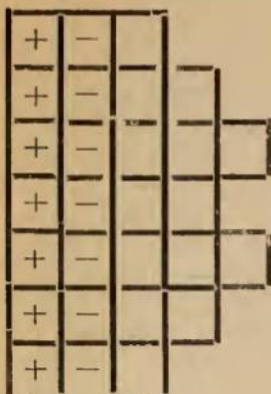

З а г а д к а

Я кругленька, червоненька,
З хвостиком тоненьким,

На городі мене рвуть
Та до столу подають.

Подумай ще трохи!

кусає, як...

має ноги, а не може бігти

маю намір їхати в.....

Птах я не абиякий, та не перепел,

люблю високо літати, бо я є....

невеликий я, та добрий маю голосок,
часто в церкві я співаю, бо я є д....

був собі колись Івась, а тепер уже...

лізе дозад

Букви на місці хрестиків дадуть назву місцевости, в якій новаки часто таборували. Букви на місці рисок дадуть назву іншої місцевости. Де вона лежить? Що робили там новаки?

— Е, що ти робиш там на моїй яблуні?

— Одне яблуко впало на землю і я саме хотів його знову прив'язати.

Попри котрі міста плив би ти, коли б подорожував пароплавом по Дніпрі з Києва до Одеси?

П р и с и л а й т е в і д г а д к и !

Поміж тих, що пришлють відгадки всіх загадок з цього числа, Старий Орел вильосує 10 гарних книжечок.

НОВАК — журнальчик для Новацтва
Видає Головна Пластова Старшина. Редагує Колегія.
Molode Zytia — Ukrainian Magazin for Cubs and Brownies
Authorisation No. UNDP 223 from 1. January 1950. CAD, HQ. HICOG
Adr. Verlag „Molode Zytia“, München 2, BS-221, Germany
Ціна окремого числа ДМ 50,—, дол. 0,15.